

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 19 март 2024 г.
(OR. en)

7665/24

SOC 202
EMPL 111
ECOFIN 304
EDUC 88

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

Относно: Заключение на Съвета относно годишния обзор на устойчивия растеж и съвместния доклад за заетостта за 2024 г.

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно годишния обзор на устойчивия растеж и съвместния доклад за заетостта за 2024 г., одобрени от Съвета на неговото заседание от 11 март 2024 г.

Заключения на Съвета

**относно годишния обзор на устойчивия растеж и съвместния доклад за заетостта за
2024 г.**

1. Като ОТЧИТА, че след силното възстановяване през 2022 г. икономическата активност в ЕС през 2023 г. се забави на фона на висока инфлация и геополитическа несигурност. Като ОТБЕЛЯВА, че след като достигна пик от 11,5% на годишна база през октомври 2022 г., инфлацията бележи низходяща тенденция и се очаква да продължи да намалява през 2024 г. до 3,5%.
2. Като ПРИВЕТСТВА факта, че въпреки извънредните сътресения през последните години и неотдавнашното забавяне на икономическия растеж, през пролетта на 2023 г. нивото на заетостта в ЕС достигна рекордно високо равнище от 75,4% (70,2% при жените и 80,5% при мъжете), докато безработицата спадна до 6% (6,3% при жените и 5,7% при мъжете), което е най-ниското равнище, регистрирано някога. Като ПОДЧЕРТАВА обаче, че въпреки силните резултати на пазара на труда в ЕС, продължават да съществуват различия между държавите членки и вътре в тях, включително на регионално равнище и между отделните групи население.
3. Като ИЗТЪКВА, че продължаващите високи равнища на недостиг на работна ръка и умения създават пречки пред потенциала за икономически растеж, конкурентоспособността и възходящата социална конвергенция. Като ИЗТЪКВА, че недостигът е най-голям при професиите в областта на здравеопазването, строителството, НТИМ и някои професии в сферата на услугите и произтича от новите изисквания за работните места и задачите, свързани с екологичния и цифровия преход, които не са адекватно подплатени от подходящи за пазара на труда умения на работната сила, както и в някои случаи от застаряващото население и лошите условия на труд.
4. Като ПРИПОМНЯ в този контекст, че структурните пречки пред пълната интеграция на пазара на труда на лицата в уязвимо положение остават значителни, като над 20% от населението в трудоспособна възраст (и почти 30% от жените в трудоспособна възраст) в ЕС остават извън работната сила, включително 8 милиона млади хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование и обучение.

5. Като ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че номиналното увеличение на заплатите между 2022 г. и 2023 г., макар и значително, изостана от високите темпове на инфлацията и доведе до загуба на покупателна способност, с непропорционално въздействие върху домакинствата с ниски доходи. Като ПРИВЕТСТВА факта, че в някои държави членки актуализациите на законоустановените минимални работни заплати и новите колективни трудови договори частично или изцяло смекчават загубата на покупателна способност.
6. Като ПРИПОМНЯ в този контекст, че силният социален диалог и ефективното колективно договаряне са от решаващо значение за по-нататъшното насърчаване на промените в заплащането, които подпомагат създаването на работни места и гарантират конкурентоспособността, като същевременно транспонирането на Директивата на ЕС относно адекватните минимални работни заплати може също да спомогне за защитата на покупателната способност на лицата с ниски заплати и да предотврати увеличаването на бедността сред работещите, като по този начин засили стимулите за работа.
7. Като ОТБЕЛЯЗВА, че на фона на трудния социално-икономически контекст през последните три години делът на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, остана като цяло стабилен в ЕС през 2022 г. поради решителните политически действия, предприети по време на енергийната криза, въпреки че детската бедност отбеляза леко влошаване. Като ПРИПОМНЯ, че макар системите за социална закрила да са доказали своята ефективност за подкрепата на устойчивостта по време на неотдавнашните кризи, предотвратявайки по този начин значителното увеличение на броя на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, и действайки като макроикономически стабилизатори, тяхната адекватност и устойчивост продължават да бъдат подложени на натиск, наред с другото, поради застаряването на населението.
8. Като ИЗТЪКВА, че енергийната бедност и достъпността на жилищата са все по-големи предизвикателства в Съюза, като делът на хората, които не са в състояние да отопляват в достатъчна степен домовете си, се е увеличил през 2022 г., а всеки десети в ЕС живее в домакинство, в което общите битови разходи възлизат на над 40% от общия разполагаем доход. Като ПРИПОМНЯ, че и в двата случая хората, изложени на риск от бедност, са непропорционално засегнати от тези предизвикателства.

9. Като ИЗТЪКВА, че прилагането на Европейския стълб на социалните права и напредъкът за постигане на целите на ЕС и националните цели за 2030 г. в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността са от ключово значение за разработването на политически действия на държавите членки, при надлежно зачитане на съответните компетентности и принципите на субсидиарност и пропорционалност, и по-специално като се има предвид, че:
- Съюзът е на път да постигне целта за равнище на заетост от 78% през 2030 г. (74,6% през 2022 г.), като всички държави членки са постигнали напредък от 2020 г. насам;
 - Ще трябва да бъде постигнат допълнителен значителен напредък, за да се постигне целта в областта на уменията, състояща се в това най-малко 60% от всички възрастни в Съюза да участват в обучение всяка година до 2030 г. (37,4% през 2016 г.);
 - Ще бъдат необходими значителни усилия за постигане на целта за намаляване на бедността, състояща се в това броят на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, да намалее с най-малко 15 милиона до 2030 г. в Съюза (в т.ч. най-малко 5 милиона деца), на фона на обща стабилност (намаление от едва 279 000 души през 2022 г. в сравнение с предходната година) и увеличение в някои държави членки на риска от бедност или социално изключване.
10. Като ПРИВЕТСТВА факта, че цикълът на европейския семестър за 2024 г. ще направи преглед на текущото изпълнение на плановете за възстановяване и устойчивост и на програмите на кохезионната политика и ще предостави насоки с оглед на предстоящия техен междинен преглед. Като ПРИВЕТСТВА включването в съвместния доклад за заетостта на наблюдението на напредъка за постигане на водещите цели на ЕС и националните цели за 2030 г. в областта на заетостта, уменията и риска от бедност или социално изключване.

11. Като ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ предложението на Комисията в съвместния доклад за заетостта да се включи по-задълбочен специфичен за всяка държава анализ на потенциалните рискове за възходящата социална конвергенция въз основа на характеристиките на рамката за социална конвергенция, описани в ключовите послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила по този въпрос и в свързания с нея доклад на работната група на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила.¹ Като ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ, че този анализ се извършва въз основа на резултатите от доброволен пилотен проект, осъществен от работната група между октомври 2022 г. и май 2023 г. Като ОТБЕЛЯВА възможността за обмисляне на евентуални бъдещи технически подобрения на анализа, извършван с помощта на набора от социални показатели и на методологията, прилагана за него в съвместния доклад за заетостта. Като ПРИПОМНЯ, че Съветът взе под внимание констатациите на пилотния проект от юни 2023 г., в които се отчита, че сред държавите членки се наблюдава различна степен на подкрепа по отношение на въвеждането на рамка за социална конвергенция в европейския семестър.
12. Като ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ намерението на Комисията, чрез използване по-широк набор от количествени и качествени данни, да извърши по-задълбочен последващ анализ на възходящата социална конвергенция през цикъла на европейския семестър за 2024 г. по отношение на държавите членки, за които в съвместния доклад за заетостта бъдат установени потенциални рискове за възходящата социална конвергенция.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

13. ПРИЗОВАВА държавите членки да отразят приоритетите, съдържащи се в годишния обзор на устойчивия растеж, и констатациите на съвместния доклад за заетостта в своите национални програми за реформи и да ускорят прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права с оглед на постигането на водещите цели на ЕС и националните цели за 2030 г.
14. ПРИЗОВАВА държавите членки да насърчават такова развитие на заплатите, което да смекчава загубата на покупателна способност, особено за нископлатените работници, в съответствие с националните практики и при пълно зачитане на ролята и автономността на социалните партньори.

¹ Вж. доклада на работната група на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно Рамката за социална конвергенция ([док. 9481/23/ADD-1](#)), както и основните послания, одобрени от Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила въз основа на доклада ([док. 9481/23](#)).

15. ПРИЗОВАВА държавите членки да продължат да провеждат структурни реформи за повишаване на квалификацията и преквалификацията на възрастните, да укрепват активните политики на пазара на труда и да насърчават подобряването на условията на труд с цел преодоляване на недостига на работна ръка и умения и улесняване на преминаването от едно работно място на друго в секторите със силно търсене на работна ръка, допринасяйки за конкурентоспособността и социалното сближаване в рамките на Съюза.
16. ПРИЗОВАВА държавите членки да продължат модернизирането на системите за социална закрила и приобщаване и да се борят с бедността и социалното изключване, по-специално сред децата, включително с оглед на цифровия и екологичния преход, демографските тенденции, въздействието на високата инфлация върху покупателната способност, по-специално сред уязвимите домакинства, и нарастващото равнище на енергийна бедност. ПРИЗОВАВА държавите членки да продължат да анализират и подобряват наличието на достъпно жилищно настаняване.
17. ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира, че всяко по-нататъшно прилагане на анализа на възходящата социална конвергенция въз основа на характеристиките на рамката за социална конвергенция, както е описано в ключовите послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила, не води до допълнителна административна тежест за държавите членки и допринася за рационализирането на многостранните дейности за наблюдение на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила.
18. ПРИЗОВАВА Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила да оценят въздействието върху техните дейности и върху цикъла на европейския семестър за 2024 г. на пилотния анализ на възходящата социална конвергенция въз основа на характеристиките на рамката за социална конвергенция, включително нейната добавена стойност и потенциална административна тежест, и да информират Съвета.